

ในการแพร่ระบาด

เปาโล จอร์ดาโน เขียน
นันทวรรณ ชาญประเสริฐ แปล

อ่านอีทาลี

Paolo Giordano, *Nel contagio*

Copyright © 2020 Giulio Einaudi editore

This edition published in agreement with the Proprietor through

MalaTesta Literary Agency, Milan

Thai translation © 2020 Nuntawan Chanprasert

All rights reserved

The author will donate part of his royalties to medical research charities and to those working to cure the infected.

ในการแพร่ระบาด

เปาโล จอร์ดาโน **เขียน**

นันทวรรณ ชาญประเสริฐ **แปล**

จัดพิมพ์โดย : สำนักพิมพ์อ่านอิตาลี, กรุงเทพฯ, เมษายน 2563

www.readingitaly.it E-mail: info@readingitaly.it

วีรพงษ์ สุนทรฉัตรวัฒน์ **บรรณาธิการเล่ม**

ชฎารัตน์ วิลัยพล **บรรณาธิการจัดการ**

มินาภา โมไนยพงศ์ **ผู้ช่วยบรรณาธิการจัดการ**

วิญญู กุ่กาสิงห์ **พิสูจน์อักษร**

ณขวัญ ศรีอรุโณทัย **ออกแบบปก**

วิลาวณิชย์ โพธิ์ปี **รูปเล่ม**

Wekin Massimo Palandri **ที่ปรึกษา**

พิมพ์ที่ : บริษัทภาพพิมพ์ จำกัด

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทเคล็ดไทย จำกัด

ISBN 978-616-93487-4-0

ราคา 160 บาท

ในการแพร่ระบาด

สารบัญ

อยู่กับความเป็นจริง	9
ยามป่วยของเด็กเนิร์ด	13
คณิตศาสตร์ในการแพร่ระบาด	15
R nought	17
ในโลกบ้างที่ไม่เป็นเส้นตรง	21
หยุดการแพร่ระบาด	25
หวังในสิ่งที่ดี	27
หยุดการแพร่ระบาดจริง ๆ	31
คณิตศาสตร์ในความไม่ประมาท	33
มือ เท้า ปาก	37
ทางสองแพร่งในการกักตัวเอง	41
ฝืนยถากรรม	43
ฝืนยถากรรม อีกครั้ง	47
ไม่มีมนุษย์คนใดเป็นเกาะ	49

บิน	51
ความโกลาหล	53
ที่ตลาด	57
ที่ซูเปอร์มาร์เก็ต	59
ย้ายบ้าน	61
ทำนายได้ง่าย ๆ	63
ฝนตกแดดออก	65
ปรสิต	69
ผู้เชี่ยวชาญ	73
บริษัทข้ามชาติ	75
กำแพงเมืองจีน	79
เทพแพน	81
นับวัน	85

อยู่กับความเป็นจริง

การระบาดของไวรัสโคโรนาทำท่าว่าจะเป็นภาวะ
ฉุกเฉินทางสาธารณสุขที่สำคัญที่สุดในยุคสมัยของเรา
นี้ไม่ใช่ครั้งแรก ไม่ใช่ครั้งสุดท้าย และอาจไม่ใช่ครั้งที่
นำพรันพริงที่สุดเสียด้วยซ้ำ เป็นไปได้ว่าเมื่อมันจบสิ้น
อาจมีผู้เสียชีวิตไม่มากไปกว่าการระบาดครั้งก่อนหน้า
ทั้งหลาย แต่นับจากมันปรากฏตัวได้สามเดือน ก็ครอง
อันดับหนึ่งแล้ว เพราะ Sars-Cov-2 เป็นไวรัสตัวแรก
ที่แพร่เชื้อในระดับโลกได้อย่างรวดเร็วเช่นนี้ ตัวอื่นๆที่
คล้ายคลึงกัน เช่น Sar-Cov ซึ่งมาก่อน ถูกปราบอย่าง
ฉับไว หรืออย่าง HIV ก็แฝงกายอยู่ในเงามืดมานานหลายปี
Sars-Cov-2 หัวหาญกว่า และความฮึกเหิมของมันก็เผย
ให้เราเห็นสิ่งหนึ่งซึ่งก่อนหน้านี้เราเคยรู้จักมันแต่ยาก

จะหาขนาดของมันได้ กล่าวคือ ระดับอันมากมายและหลากหลายที่เชื่อมเรากับคนอื่น ๆ ทุกหนทุกแห่ง รวมทั้งความซับซ้อนของโลกที่เราอาศัยอยู่ ของตรรกะทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ จิตใจ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ขณะที่ผมเขียนอยู่นี้เป็นวันที่ 29 กุมภาพันธ์ ซึ่งนาน ๆ จะมีสักครั้ง วันเสาร์ของปีอธิกสุรทิน จำนวนผู้ติดเชื้อทั่วโลกที่ได้รับการยืนยันมีมากกว่า 85,000 คน เกือบ 80,000 คนเฉพาะในประเทศจีน จำนวนผู้เสียชีวิตเฉียด 3,000 คน การนับอะไรแปลก ๆ แบบนี้เป็นคล้ายเพลงประกอบชีวิตในแต่ละวันของผมมาอย่างน้อยหนึ่งเดือนแล้ว แม้แต่ตอนนี้ผมก็เปิดแผนที่ในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยจอห์นส์ฮอปกินส์ไว้เบื้องหน้า พื้นที่ที่มีผู้ติดเชื้อแสดงด้วยวงกลมสีแดง ซึ่งตัดกับพื้นสีเทา เห็นแล้วน่าตกใจ น่าจะเลือกสีอย่างแยบยลกว่านี้ แต่ก็อย่างที่เรารู้ ไวรัสสีแดง ภาวะฉุกเฉินสีแดง จีนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หายไปได้รอยเปื้อนขนาดใหญ่ แต่ทั่วโลกก็มีเม็ดสีแดง ๆ ขึ้นเหมือนกัน และผืนนี้มีแต่จะรุนแรงขึ้น

อิตาลีมาอยู่บนเวทีแข่งขันอันน่าหวั่นวิตกนี้

เหนือความคาดหมายของคนจำนวนมาก เป็นเหตุการณ์ที่ยากจะบอกได้ว่ามีสิ่งใดเป็นตัวกำหนด เพียงในเวลาไม่กี่วัน และอย่างฉับพลันทันใดเสียด้วยซ้ำ หากเป็นประเทศอื่นอาจแย่กว่าเรา ในยามวิกฤตเช่นนี้ คำว่า “อิตาลี” หมดความสำคัญ ไม่มีอีกแล้วเขตแดน แคว้น ย่าน สิ่งที่เรากำลังเผชิญอยู่นี้มีลักษณะที่อยู่เหนืออัตลักษณ์และเหนือวัฒนธรรม การแพร่ระบาดเป็นเรื่องราวของโลกของเราเป็นโลกาภิวัตน์เพียงใด เชื่อมโยงและเกี่ยวพันกันเพียงใด

ผมรู้ทุกอย่างเหล่านี้ แต่ถึงกระนั้น เมื่อมองวงสีแดงบนอิตาลี ก็อดสะท้อนใจไม่ได้ เช่นเดียวกับทุกคน นัดหมายของผมในช่วงเวลานี้ถูกยกเลิกเพราะมาตรการควบคุมการระบาด บางนัดผมเป็นคนเลื่อนเอง ผมมาอยู่ในความว่างเปล่าอย่างไม่คาดคิด มันคือสภาพปัจจุบันที่เหมือนกันของคนจำนวนมาก เรากำลังอยู่ในช่วงคั่นเวลาซึ่งกิจวัตรประจำวันหยุดลงชั่วคราว จังหวะหยุดชะงักคล้ายในเพลงบางเพลง เมื่อเสียงกลองเงียบไป แล้วเรารู้สึกเหมือนดนตรีแผ่กว้างออก โรงเรียนหยุด เครื่องบินบินผ่าน

ท้องฟ้าเพียงไม่กี่ลำ เสียงผีเท้าโดดเดี่ยวดังสะท้อนบนทางเดินในพิพิธภัณฑน์ ทุกหนแห่งเจียบกว่าปกติ

ผมตัดสินใจใช้ความว่างเปล่านี้ไปกับการเขียนเพื่อคอยกันกลางสังหรณ์ออกไปไกล ๆ และหาวิธีที่ดีที่สุดในการคิดใคร่ครวญเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ บางครั้งการเขียนก็สามารถยึดเราไว้กับพื้นดิน ให้เราอยู่กับความเป็นจริง อย่างไรก็ตาม มีเหตุผลอีกประการหนึ่งด้วยคือผมไม่อยากจะสูญเสียสิ่งที่โรคระบาดเผยให้เห็นเกี่ยวกับตัวเรา เมื่อหายไปแล้ว ความตระหนักรู้ที่ผ่านเข้ามาจะหายไปสิ้นในพริบตา มักเป็นเช่นนั้นเสมอเมื่อเจอกับโรคร้าย

ขณะที่คุณอ่านหน้ากระดาษเหล่านี้ สถานการณ์คงเปลี่ยนไปแล้ว ตัวเลขแตกต่างกันออกไป เชื้อคงแพร่ระบาดมากขึ้น อาจถึงทุกมุมอันอารยะของโลก หรือไม่ก็คงถูกควบคุม แต่ไม่สำคัญ ความคิดคำนึงบางประการที่เกิดจากการแพร่ระบาดในขณะนี้จะยังใช้ได้ เพราะสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นไม่ใช่เหตุบังเอิญ หรือภัยพิบัติที่ต้องบาดเจ็บและล้มตายกันหมดทุกคน และมันก็ไม่ใช่อะไรใหม่อะไรเลย มันเคยเกิดขึ้นแล้ว และจะเกิดขึ้นอีก